

На відміну від попереднього видання, в якому було сім розділів, до нього було додано ще один – „Була колись Гетьманщина”, де йдеться про розвиток і втілення державницької ідеї на теренах України; роль у цих процесах козацтва.

Кожний розділ розпочинається невеликою вступною статтею, яка допоможе читачам орієнтуватися у рекомендованій літературі. У межах розділів існують більш вузькі підрозділи, всередині яких на початку вміщено описи добірок історичних документів, публікацій спогадів та записів сучасників подій, всі наступні матеріали розміщено в алфавітній послідовності авторів і назв. У розділі, що включає матеріали про історичних осіб, описи розміщено в алфавітному порядку персоналій. У кінці кожного розділу чи підрозділу через зірочки (*) вміщено неанотований список літератури для більш детального вивчення теми.

Показчик включає інформацію про літературу не лише різних жанрів і видів, але й різного ідеологічного спрямування, коли одна і та ж історична реальність розглядається з протилежних, часто ворожих одна одній позицій. Наприклад, у підрозділ про Переяславську раду увійшли не лише твори українських істориків М. Драгоманова „Пропавший час: Українці під Московським царством”, О. Мезька-Оглоблина „Переяславський договір 1654”, М. Демковича-Добрянського „Україна і Росія”, де розглядаються спотворення і перекручення договору Б. Хмельницького, а й робота Б. Нольде „Автономія України з історичного погляду”, в якій проблему викладено з проросійських імперських позицій. Про основні ідеї видань і позиції авторів йдеться в анотаціях, які супроводжують описи.

Окремо виділено описи довідкових видань (енциклопедій, довідників, словників) з історії українського козацтва.

До „Додатків” увійшли неанотовані списки художньої літератури, присвяченої козацтву, та матеріали про

відображення образів козаків у театрі й кіно, музичному та образотворчому мистецтві.

Користування посібником полегшить допоміжний апарат, що складається з іменного та географічного покажчиків. До іменного покажчика включено прізвища авторів, укладачів, перекладачів, редакторів та всі імена, які згадуються в анотаціях, до географічного – всі географічні назви, що зустрічаються в описах і анотаціях.

Основою для створення покажчика стали фонди НPB України. Джерелами пошуку були каталоги і картотеки бібліотеки, а також ряд журналів, які підлягали суцільному перегляду (їхній список подається в покажчику).

Дане видання не претендує на вичерпність: у зв'язку із браком коштів на придбання книжок та невиконання деякими видавцями Закону України „Про обов'язковий примірник документів” (1999) до фондів НPB України не надходить чимало значущих публікацій з різних галузей знання.

Книжку видано на гарному папері, з оригінальною кольоровою ілюстрацією на обкладинці художника О. Яцуна.

Вийшов посібник на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за Програмою випуску соціально значущих видань накладом 500 примірників. З тим, щоб охопити найширше коло читачів, видання розсилатиметься до обласних бібліотек, бібліотек міст Києва та Севастополя, до найбільших наукових закладів, університетів і коледжів культури.

Тема українського козацтва невичерпна, і маємо надію, що бібліографічний покажчик „Тої слави козацької повік не забудем...” стане у пригоді бібліотечним працівникам, науковцям, студентам, викладачам, краєзнавцям, всім, хто цікавиться історією України.

ПРОФЕСОР ВІКТОР ВЕРГУНОВ

ОДИН ІЗ НАС

ВІКТОР Анатолійович Вергунов – директор Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Української академії аграрних наук (ДНСГБ УААН; з 2000 р.) народився в с. Дернівка Баришівського району Київської області 3 червня 1960 року. В 1982 році закінчив агрономічний факультет Ворошиловградського сільськогосподарського інституту. Трудову діяльність розпочав агрохіміком Панфільської дослідної станції з освоєння боліт Українського НДІ землеробства (Яготинський район Київської області). Після закінчення у 1988 році аспірантури цього інституту працює в ньому на різних посадах. З 1993 року – завідувач сектору відділу науки, а з 1998 року – завідувач відділу інформаційного та консультаційного забезпечення агропромислового виробництва Київської області. З 2001 року очолює Центр історії аграрної науки, організований у структурі ДНСГБ УААН.

У 1992 році Віктор Анатолійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук.

Плідно поєднуючи наукову й педагогічну діяльність, В. Вергунов за сумісництвом протягом 1993-2000 років читав

курс „Управління якістю сільськогосподарської продукції” та „Сертифікація сільськогосподарської продукції” в Українському учбово-науковому центрі по метрології, стандартизації та якості продукції. В 1996 р. В. Вергунову присвоєно вчене звання доцента, а у 2000 р. – вчене звання професора кафедри сертифікації та управління якістю продукції.

Професором В. Вергуновим розроблено теоретичні основи і практичні рекомендації щодо сучасних підходів до технологічних основ високоефективного вирощування сільськогосподарських культур. За результатами його досліджень опубліковано близько 180 наукових і науково-методичних праць, отримано 5 патентів. Під науковим керівництвом к.с.-г.н. В. Вергунова захищено 8 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських і біологічних наук. Діяльність вченого відзначено преміями в галузі науки і техніки: ім. О. Бойченка (1990), ім. М. Островського (1991), НАН України (1995), а також медаллю Виставки досягнень народного господарства УРСР (1990).

О. Онищенко

З 1989 року В. Вергунов – співкерівник міжурядового українсько-угорського наукового проекту “Контроль радіоактивного забруднення ґрунту та рослин”. Праця професора з питань сільськогосподарської радіоекології удостоєна “Почесної відзнаки” Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій і у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (2000) та Почесної Грамоти Кабінету Міністрів України (2003). Сарвашський інститут водного господарства та менеджменту (Угорщина) обрав його своїм почесним професором (2003).

Результати більш як десятирічної міжурядової наукової співпраці між Угорщиною та Україною стали основою захищеної у Дебреценському університеті дисертації на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук на тему „Використання традиційних та нових агротехнічних заходів і стимуляторів для підвищення продуктивності сільськогосподарських культур та зниження забруднення їх врожаю радіоактивним цезієм”.

На основі зазначених вище розробок професор В. Вергунов разом з іншими науковцями та своїми учнями В. Заплатинським, С. Панасюком, О. Даценком, М. Проненком, В. Кодинським, В. Кузьмічом, Т. Жук, М. Садиць розробив принципово нові методологічні й нормативні підходи ведення сільського господарства на меліорованих ґрунтах з метою отримання сталих і високоякісних урожаїв основних кормових культур.

З відкриттям у 1996 р. ВАК України спеціальності “історія сільськогосподарської науки”, а пізніше “історія науки і техніки” (історичні науки) В. Вергунов одним із перших у нашій країні розпочав дослідження з цього напрямку в УААН. Він практично створив сучасну вітчизняну школу істориків аграрної науки, освіти і техніки в рослинництві. За результатами цих досліджень під науковим керівництвом професора В. Вергунова захищено 12 кандидатських дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук та сільськогосподарських наук, опубліковано понад 100 наукових праць. На даний час він є науковим керівником досліджень науково-технічних програм УААН за темою “Історія започаткування, становлення та розвитку сільськогосподарської дослідної справи в Україні”, головою спеціалізованої ради по захисту канд. дисертацій при ДНСГБ.

Діяльність професора В. Вергунова на посту віце-президента Асоціації бібліотек України і директора Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН спрямована на зміну пріоритетів у роботі 273 сільськогосподарських бі-

ліотек країни, запровадження наукового підходу до вивчення питань історії аграрної науки, що одержало державну підтримку з боку УААН та Міністерства аграрної політики України. В його основу покладено розроблені за безпосередньою участю В. Вергунова відповідні проекти законодавчих актів. Ця діяльність вченого відзначена Грамотою Верховної Ради України (2002), трудовою відзнакою “Знак Пошани” Міністерства аграрної політики України (2002) та знаком Міністерства освіти та науки України “За наукові досягнення” (2005).

Професор В. Вергунов – автор 326 наукових праць, у тому числі 19 монографій, з них 12 – підручники для студентів агрономічних спеціальностей вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Особистий внесок у сільськогосподарську науку та підготовку спеціалістів вищої кваліфікації В. Вергунова було гідно поціновано державою. Його нагороджено почесними грамотами, відзнаками, нагрудними знаками, зокрема “За заслуги” Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики (2004). Він – лауреат премії УААН “За видатні досягнення в аграрній науці” за підручник для вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації „Луківництво з основами насінництва” (2001).

З початку заснування Збірника наукових праць Інституту землеробства УААН В. Вергунов був відповідальним редактором, а потім відповідальним секретарем та членом редакційної колегії „Бюлетеня Інституту сільськогосподарської мікробіології”. З 2000 року він – головний редактор „Бюлетеня ДНСГБ УААН”, заступник головного редактора реферативного журналу „Агропромисловий комплекс України”, член редколегії часопису „Жива Україна” та збірника наукових праць „Історія української науки на межі тисячоліть”. З 2005 року – член редколегії міжвідомчого тематичного наукового збірника “Сільськогосподарська мікробіологія” (Інститут сільськогосподарської мікробіології) та збірника наукових праць “Історичні записки” (СНУ ім. В. Даля, м. Луганськ); головний редактор науково-практичного журналу “Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин”.

В. Вергунов – член науково-технічної ради Міністерства екології та природних ресурсів України.

За вагомих внесок у розвиток сільського господарства країни В. Вергунову присвоєно почесне звання “Заслужений працівник сільського господарства України”.

ЮВЛЕЙ БІБЛІОТЕКИ

М

ЕШКАНЦІ невеликого шахтарського міста Первомайська, що на Луганщині, вже п'ятдесят років користуються послугами центральної міської бібліотеки. З 1980 року вона стала методичним центром для книгозбірень міста та шахтарських селищ.

Історія бібліотеки нерозривно пов'язана з долею тих, хто в ній працював і працює. Більше сорока років беззмінним керівником Первомайської центральної міської бібліотеки (ЦМБ) була К. Хроменкова. Чотирнадцять років віддала бібліотечній справі Д. Буряко. Енергійну, ділову жінку згодом запросили на роботу інспектором відділу культури міськвиконкому. Сімнадцять років сумлінно працює у книгозбірні Р. Літовченко – чуйна, працьовита жінка. Безцінний внесок у роботу нашої бібліотеки внесли колишні бібліотекарі: М. Гладун, Г. Мазнічук, Н. Мелованова, А. Кізілова, Л. Гавріш, Т. Мерзіянова.

З 1988 року Первомайську ЦМБ очолює Любов Іванівна Забірко – висококваліфікований спеціаліст, працездатний і

вимогливий керівник.

Свою трудову діяльність вона починала з посади бібліотекаря міської бібліотеки для дітей. Та пройшов час, і Любов Іванівну за її професійні якості, вміння контактувати з людьми, небайдужість до проблем закладів культури призначили заступником директора ЦБС, а згодом її директором.

Л. Забірко об'єднала довкола себе чудовий колектив однопільців. У відділі обслуговування вже понад двадцять п'ять років працюють бібліотекарі Л. Зінченко і Т. Покляцька. Щоденне кваліфіковане обслуговування та їхня чуйність завжди стають у пригоді нашим користувачам. Не поступаються у роботі досвідченим фахівцям і молоді бібліотекарі Т. Рокоман та А. Сухова. Творчо, з натхненням, відповідальністю, скрупульозністю підходять до виконання своїх професійних обов'язків редактор відділу комплектування і обробки літератури І. Журавльова, художник-оформлювач В. Осипенко, технічні робітники Л. Дорошенко та Б. Гончар.

ВІТАЄМО!

В. Гереліс